

Men begreep in onze eigen kringen niet, hoe zulk een totale omkeer mogelijk was geweest. Dankbaar, maar schier in angstige verwachting zag men elkaar bij 't saamkomen aan. Was het geen *fata morgana*? Zou het realiteit zijn, dat in Nederland het bewindsprincipe omging? Zou metterdaad een betere toekomst dagen kunnen?

Mackay geloofde het haast zelf niet.

Maar President-Minister werd hij. De Roomsche leiders traden met hem in bond. Een kranig Kabinet kon worden saâmgesteld.

Voetangels en klemmen waren er zeer zeker nog.

Maar een nieuwe toekomst werd toch ingeluid. De zoo drukkende overmacht van het echte *bourgeois*-Liberalisme werd gebroken en het Christen-volk haalde ruimer adem.

* * * *Ons eerste Kabinet.*

Voor 't eerst in 1888 deed zich, met het optreden van het Kabinet Mackay, de vraag voor naar de verhouding, waarin onze mannen in het Kabinet zich stellen zouden tegenover de Antirevolutionaire Partij in den lande.

Storend deed zich hierbij het alleszins abnormale verschijnsel voor, dat de toenmalige leider van onze partij, d. i. de voorzitter van het Centraal Comité, buiten de Kabinets-formatie bleef. Dit lag daarin, dat hij destijds geen lid der Staten-Generaal was. Hij had zich in 1877 daaruit teruggetrokken. Zijn verzwakte gezondheid noodzaakte hem hier toe. En ook na aanvankelijk herstel dwong zijn positie aan de inmiddels opgerichte Vrije Universiteit hem, van elke candidatuur af te zien. Het kon deswege niet anders, of de geroepen adviseurs moesten de Kroon wel raden, in zijn plaats een der Antirevolutionaire Kamerleden te roepen. En zoo viel de keuze als vanzelf op den heer Mackay.

Dit werd algemeen toegejuicht, zeer beslist ook van Antirevolutionaire zijde, en niet 't minst van den kant van het Centraal Comité. Geen oogenblik zelfs gaf de roeping van Mackay tot politieke spanning onder ons aanleiding. In elk opzicht was men den heer Mackay dankbaar, dat hij 't aandorst, om aan de zoo vereerende oproeping gevolg te geven, en de zoo moeilijke taak te aanvaarden.

De verhouding tusschen den Kabinetsformeerder en den Voorzitter van het Centraal Comité was bij deze Kabinetsformatie dan ook van den meest vertrouwelijken aard. In elk opzicht werd de Voorzitter door den Kabinetsformateur geraadpleegd. Een der nieuwe ministers, aan wien de heer Mackay ganschelijk zelfs niet gedacht had, werd